

KLIMAT OCH MILJÖFOKUSERAD STADSUTVECKLING

Miljöpartiets framtidsplan för Solna

miljöpartiet de gröna

SOLNA

KLIMAT OCH MILJÖFOKUSERAD STADSUTVECKLING

Miljöpartiets framtidsplan för Solna

Klimat och miljöfokuserad stadsutveckling
Miljöpartiets framtidsplan för Solna.

Solna, juni 2013

Miljöpartiet de gröna
Stadshusgången 2
171 86 Solna
08-7342519
solna@mp.se
www.mp.se/solna

INNEHÅLL

1. INLEDNING	6
2. PROBLEMBILD – EN SKADAD STAD	6
3. LÅNGSIKTIG UTVECKLING	7
3.1 Hållbar stadsutveckling	7
3.2 Stärk och samordna miljöarbetet	7
3.2.1 Hållbarhetsteam	7
3.2.2. Klimathandlingsprogram	7
3.2.3 Stadsplan	7
3.3 Demokrati	8
4. BEBYGGELSE	8
4.1 Förändringsområden	9
4.1.1 Enköpingsvägen	9
4.1.2 Solnavägen	9
4.1.3 Solna centrum	9
4.1.4 Kvarteret Ekelunden	10
4.1.5 Hagalund	10
4.1.6 Armégatan	10
5. KLIMAT OCH MILJÖFOKUSERAD STADSUTVECKLING	11
5.1 Natur, grönområden och vegetation	11
5.1.1 Utöka skyddet kring Råstasjön	11
5.1.2 Skydda alla oexploaterade stränder	12
5.1.3 Kartlägg stadens mindre grönområden	12
5.1.4 Bevara och återplantera stadens träd	12
5.1.5 Stimulera till stadsodling	12
5.1.6 Anlägga gröna tak, väggar och gårdar	12
5.2 Barriärer	13
5.2.1 Stadsgator	13
5.2.2 Överdäckning	13
5.3 Energieffektivisering	14
5.3.1 Bygg klimat och miljövänligt	14
5.3.2 Energieffektivera befintliga hus och byggnader	14
5.3.3 Starta EcoTeam för företagare	16
5.3.4 Minska antalet varutransporter till staden	16
5.4 Trafik	17
5.4.1 Förbättra stadens gång- och cykelbanor	17
5.4.2 Bygga ut kollektivtrafiken	17
5.4.3 Minska biltrafiken i Solna	18
5.5 Buller	18
5.6 Avfallshantering	18
5.6.1 Minska stadens konsumtion	19
5.6.2 Skapa goda möjligheter att återvinna avfall	19
5.6.3 Minska nedskräpningen i staden	19
5.7 Ställ klimatkarv vid upphandlingar	20
5.8 Servera klimatsmart mat i Solnas skolor och äldreboenden	20
5.9 Giftfria förskolor	20
BILAGA I SOLNAS STADSDELAR	21
BILAGA II TRAFIKPROGRAM FÖR SOLNA	27

I. INLEDNING

Miljöpartiet de gröna i Solna har en viktig uppgift - att förändra *hur* vi bygger vår stad.

I detta dokument presenterar vi vår framtidsplan för en klimat- och miljöfokuserad stadsutveckling i Solna.

Miljöpartiet vill att Solna ska vara EN stad, inte flera stadsdelsöar. Vi vill att Solnas stadsdelar växer samman och centreras kring gemensamma grönområden, kollektivtrafik, stadsgator och torg. Vi vill att byggnader i Solna ska energieffektiviseras och anpassas till klimatförändringarna. Vi vill att Solna ska förknippas med grön design - stadens grönområden ska bevaras, strandskyddet utökas och grönska anläggas såväl på tak, väggar och gårdar som längs vägar och i gångtunnlar. I Solna ska det vara enkelt att leva ekologiskt hållbart och Solna stad ska ställa klimat- och miljökrav på såväl nybyggnationer som upphandlad verksamhet.

I detta dokument presenterar vi en övergripande plan för en klimat- och miljöfokuserad stadsutveckling i Solna. I Bilaga I beskriver vi utvecklingen för stadens stadsdelar.

2. PROBLEMBILD - EN SKADAD STAD

Den kommunala politiken i Solna präglas av brist på långsiktig planering.

Stadsbyggnadsprojektet behandlas som enskilda projekt och nya stadsdelar som Ulriksdal, Järvastaden och Arenastaden växer fram som isolerade öar. Staden saknar en helhetsplan för Solna och tillåter att byggföretag diktera villkoren för byggandet på bekostnad av solnabornas inflytande.

Antalet bilar som kör i Solna måste minska, och andra färdssätt öka. Trots det prioriteras varken gång-, cykel- eller kollektivtrafiken. Skötseln av cykelbanorna och gångvägarna är undermålig och när nya områden byggs ges parkeringsplatser för bilar stort utrymme, medan cyklar ges liten plats.

Underhållet av såväl byggnader som grönområden är rejält eftersatt. Många parkera är illa skötta och strandskyddet naggas i kanten. Exempelvis byggs det på några av stadens viktigaste rekreationsområden, som vid Huvudstastrand och Råstasjön. Det hotar både den biologiska mångfalden och Solnabors friluftsområden. Många av stadens byggnader, exempelvis skolorna, är omoderna energislukare som behöver moderniseras. Det drabbar både stadens elever och klimatet.

Orsaken till utvecklingen är den borgerliga majoritetens prioritering - att Solna stad ska växa snabbt och att staden ska generera ekonomisk vinst genom försäljning av attraktiv mark anpassat till byggföretagens önskemål. Vinsten med denna politik är en snabb bebyggelse vilket är viktigt för hela regionens utveckling. Nackdelarna är att stadens utveckling brister i hänsyn till såväl solnabornas trivsel och hälsa, att attraktiv mark tas i anspråk till förmån för några få personer, att biologisk mångfald och ekosystem hotas, att kraven på miljöbyggnation och energieffektivitet haltar.

3. LÅNGSIKTIG UTVECKLING

En långsiktig utveckling av Solna kräver att staden ska sätta upp tydliga klimat- och miljömål för en hållbar stadsutveckling och att dessa mål styr stadens ekonomiska politik.

Planeringen av staden ska ske tillsammans med solnaborna och ha ambitionen att stärka känslan av gemenskap och delaktighet bland stadens invånare.

3.1 Hållbar stadsutveckling

Miljöpartiet vill att Solna ska vara en stad i ständig förändring och att denna förändring ska ske genom långsiktig stadsplanering. Utvecklingen ska ske på ett sätt som inte drabbar kommande generationer, och utgå ifrån fyra hållbarhetsperspektiv med mål att bevara stadens ekologiska, sociala, ekonomiska och kulturella värden. I detta dokument koncentreras vi oss på ekologisk hållbarhet.

Ekologisk hållbarhet handlar om vår miljö och om påverkan på klimatet. Hur mark och vatten används har stor inverkan på den ekologiska hållbarheten. I ett ekologiskt hållbart samhälle värnas den biologiska mångfalden, miljömålen följs, samhällsbygget är resurssnålt och materialanvändningen går i kretslopp.

3.2 Stärk och samordna miljöarbetet

3.2.1 Hållbarhetsteam

För att garantera att Solna framöver utvecklas hållbart krävs ett ambitiöst ledningsarbete som sätter solnabor, klimatet och miljön i fokus. Miljöpartiet vill att ett hållbarhetsteam av ansvariga experter/strateger ska bildas inom kommunledningen.

Klimat- och miljöarbetet i vid bemärkelse är grundbulten i hållbarhetsarbetet, därför ska en miljöstrateg vara huvudspelare i teamet. Miljöstrategen ska vara ytterst ansvarig både för stadens interna miljö- och klimatarbete och för att de entreprenörer som staden anlitar ska leva upp till samma miljökrav.

3.2.2 Klimathandlingsprogram

Vi vill att staden antar ett program för att uppnå en minskning av klimatpåverkande gaser från Solna kommun som geografisk enhet. Stockholms stads höga ambitioner kan här vara vägledande. Miljöpartiet vill att Solna, i likhet med Stockholms stad, antar som mål att vara en fossilbränslefri kommun senast år 2050. Målet ska förverkligas genom en lokal färdplan som förhåller sig till den nationella planen *för ett Sverige utan klimatutsläpp*.

3.2.3 Stadsplan

Staden behöver ta fram en omfattande stadsplan för Solna. Stadsplanen är en detaljerad plan som kortsiktigt och långsiktigt beskriver hur bebyggelsen i stadens ska utvecklas eller bevaras. Planen ska föregås av kartläggningar av grönområden (grönplan) och trädbeståndet (trädplan) och beskriva var staden kan förtätas, var nya stadsdelar kan byggas, hur befintliga områden kan knytas samman samt lämplig bebyggelse i områdena, så som exempelvis flerfamiljshus, butikslokaler,

samlingslokaler, scener etcetera. Det är också nödvändigt att stadsplanen samordnas med utbyggnad av infrastruktur, framförallt kollektivtrafikförsörjning, som ska vara klart innan byggnationen av nya områden startar. Stadsplanen ska innehålla riktlinjer för varje stadsdels utveckling baserade på hållbarhetsperspektiven.

3.3 Demokrati

En stark lokaldemokrati med ett högt medborgardeltagande är en förutsättning för ett långsiktigt hållbart Solna. Miljöpartiet verkar för att alla ska ha möjlighet till ett verkligt inflytande över samhällsutvecklingen. Vid arbetet med stadsutveckling är solnabornas rörelsemönster, livssituationer, erfarenheter och synpunkter mycket värdefulla. Miljöpartiet anser därför att alla medborgare ska ges goda möjligheter att påverka stadens beslut. Vi vill att informationen om kommunens planer alltid kommer medborgarna tillhanda i god tid och att stadens politiker genomför medborgardialoger.

4. BEBYGGELSE

Miljöpartiets ambition är att Solnas stadsdelar ska växa samman till *en* tillgänglig stad. Vi vill bygga bort fysiska barriärer mellan avskilda stadsdelar genom att omvandla stora bilgator till stadsgator med plats för gång- och cykeltrafikanter och på sikt överdäcka vissa vägar och järnvägar.

Byggnation ska först och främst ske där staden redan är exploaterad, och i så liten mån som möjligt ta grönytor i anspråk. Nybyggnationer ska också vara försedda med växtlighet och på så vis förstärka stadens biologiska mångfald och grönska, särskilt viktigt är detta vid byggnation på grönytor.

I varje stadsdel ska det också finnas platser som stimulerar till möten så som torg, vackra grönområden och festplatser liksom lokaler för exempelvis butiker, restauranger, föreningslokaler, replokaler etcetera liksom välvårdade stadsdelsparker där människor trivs att vara.

En tät stad minskar avstånd, möjliggör större valmöjligheter av transportmedel, minskar miljöpåverkan, skapar underlag för service och kultur. Vi anser också att bostadsutbudet i varje område ska vara varierat och innehålla en större mångfald i upplåtelseformer: bostadsrätter, hyresrätter, studentlägenheter, ungdomsbostäder och servicelägenheter med olika storlekar och hyresnivåer. Det skapar integration av människor med olika förutsättningar och behov.

Vi vill även att staden anstränger sig för att se till att många olika byggföretag, både stora och små, bygger i staden. Det kan ge en positiv effekt med varierad arkitektur och minskar dessutom de stora byggföretags makt över stadens utveckling. Dessutom vill vi se över möjligheten att anvisa mark till byggemenskaper. Byggemenskaper är en process där privatpersoner - individer eller familjer - går samman och bygger hus till sig själva.

Just nu pågår en rad stora projekt, där helt nya stadsdelar växer fram. Miljöpartiet vill att nästa steg i Solnas bebyggelseutveckling ska vara att förtäta och expandera

befintliga områden med fokus på att bygga nytt och renovera i stadens mindre väl omhändertagna områden.

Nedan skriver vi om områden som vi vill förändra genom större ombyggnationer, i bilaga I skriver vi om hur vi vill utveckla stadsdelarna i Solna.

4.1 Förändringsområden

4.1.1 Enköpingsvägen

Enköpingsvägen i Solna startar på gränsen till Sundbyberg och sträcker sig fram till Bergshamra, där vägen benämns Bergshamraleden. När trafikverket är klar med E18 nya sträckning kommer Enköpingsvägen mellan Rissne och Ulriksdal/Järva krog övergår till att bli en kommunal gata. Det innebär att staden har möjlighet att omvandla delar av Enköpingsvägen till en stadsgata med låga hastigheter, plats för gång- och cykeltrafikanter och bebyggelse längs gatan.

”Bergshamraleden” har en stark barriäreffekt i form av ett fysiskt hinder som effektivt delar Bergshamra i ett södra och ett norra Bergshamra. En överdäckning av vägen där den skär genom Bergshamra skulle läka den urbana miljön, ge exploateringsbar mark, skapa tillgänglighet, ge plats åt bostäder, förtäta och utveckla Bergshamra centrum. Dessutom skulle man dämpa buller och avgaser samt delvis återskapa sammanhanget och naturkilarna mellan Brunnsviken och Nationalstadsparken.

Miljöpartiet förslår att överdäckningen ska innehålla en naturbro/ekodukt och en större del som främst bebyggs med bostäder. I samband med byggnationen ska förnyelse för ett mer levande Bergshamra centrum göras. Vi föreslår att överdäckningen gärna får innehålla spektakulära inslag och utvecklas genom en arkitekttävling.

4.1.2 Solnavägen

Miljöpartiet vill bygga om Solnavägen till en boulevard eller esplanad som sträcker sig från Vasastan till Råsunda. Förslaget kommer att göra Solnavägen till en attraktiv väg som integrerar staden och bygger samman Solna med Stockholm. Längs vägen ska det byggas bostäder, kontor och lokaler för caféer och restauranger samt torg. Vägen ska vara bred med stort utrymme för cykel- och gångtrafikanter och träd som står på rad. Vi vill att det ska vara tidseffektivt att åka kollektivt på Solnavägen och vill införa tidsreglerade körfält.

4.1.3 Solna centrum

Solna centrum måste bli en mer öppen och tillgänglig plats. Såväl gångtrafikanter, cyklister, kollektivtrafik och bilister ska enkelt ta sig fram till Solna centrum. Området kring gallerian Solna centrum ska bestå av öppna ytor som organiskt hänga samman med Hagalund, Råsunda och Skytteholm. Idag utgör vägar, parkeringsplatser, tvärbanan och arkitekturen i och runt om Solna centrum barriärer mellan Solna centrum och angränsande stadsdelar. Med hjälp av arkitekturitade kreativa lösningar vill vi förändra det norra och östra området kring Solna centrum.

Vi vill bygga bostäder och kontor på större delen av parkeringsplatserna runt Solna centrum, förfinas miljön kring samtliga entréer till Solna centrum för en mer välkomnande känsla, anlägga grönska, bygga ett öppet torg på den södra sidan av

Solna centrum och skapa passager över vägarna som länkar samman Solna centrum med övriga stadsdelar.

4.1.4 Kvarteret Ekelunden

Miljöpartiet vill att staden tar ett helhetsgrepp om kvarteret Ekelunden, området nedanför Västra skogen som sträcker sig mellan Pampas Marina och Postens huvudkontor. Kvarteren kommer att knyta samman Västra skogen med Stadshagen och omvandla Västra skogen från sovstad till en mångfacetterad stadsmiljö.

I området finns potential att bygga nya bostäder med närhet till naturskön miljö. Miljöpartiet vill att den befintliga grönskan integreras i de nya kvarteren och att vägarnas bullernivåer, partikelhalter och barriäreffekt omhändertas.

Områdets närhet till Karolinska institutet, cykelavstånd till Stockholms innerstad och närhet till studentlägenheterna på Armégatan gör kvarteret attraktivt för studenter. Vi vill att kvarteret Ekelunden ska vara en levande stadsdel med varierad arkitektur och plats för många unga. Miljöpartiet vill helst renovera och bygga ut det befintliga Pampashuset som kan rymma hundratals studentlägenheter.

I området ska gång-, cykel och kollektivtrafik prioriteras. Vi föreslår att det ska finnas plats för en bilpool och en ny ingång rakt in i berget till Västra skogens tunnelbana kan öppnas.

4.1.5 Hagalund

Husen i Hagalund står inför ett omfattande upprustningsbehov, samtidigt finns det utrymme att förtäta Hagalund och bygga samman stadsdelen med Solna centrum.

Miljöpartiet vill att Signalisten, Solna stads bostadsföretag, tar initiativ till ett första upprustningsprojekt av sina två hyreshusen i området. Signalistens hus på Hagalundsgatan ska upprustas med ett mål om förnybar energi och kombineras med att husen blir nettoproducenter av ”grön” el. Överskottet på el kan säljas vilket på sikt kan gynna hyresnivåerna. Vi vill också att varje lägenhet i husen förses med gröna hyresavtal med individuella vatten- och elmätningar. När hyresgästerna gör av med lite och billig energi kan på så vis deras kostnader reduceras ytterligare.

Förtäta Hagalund genom byggnation av hyresrätter, bostadsrätter, kontor, lokaler och byggnation av en evenemangsanläggning. Stadsdelen behöver lyft vilket kan tillgodoses genom förtätning och större rörelse i kvarteren. Området behöver också en skola och ett mer attraktivt centrum. Den nya bebyggelsen kan lyfta den befintliga arkitekturen i kvarteren samtidigt som den skapar variation i området och behåller stadsdelens storgårdskvarter och de gröna oaserna.

4.1.6 Armégatan

Miljöpartiet vill förtäta Huvudsta genom att bland annat bygga om Armégatan till en stadsgata. Gatan ska förses med breda cykelbanor och tät bebyggelse bestående av bostäder, kontor och närservice. På så vis smalnas bilvägarna av och gatornas kapacitet anpassas till sin omgivning.

5. KLIMAT- OCH MILJÖFOKUSERAD STADSUTVECKLING

5.1 Natur, grönområden och vegetation

Miljöpartiet i Solna vill förtäta Solna och bygga höga hus samtidigt som vi vill bevara naturen, parkerna och öka grönskan i staden. Behovet av grönområden är stort i ett förtätat Solna med nästan bara höghusboende. Vi vill att ingen i Solna ska ha längre än 300 meter till närmsta park eller naturområde.

Grönområden stärker den biologiska mångfalden och skyddar ekosystem som vi människor är beroende av för ren luft, vatten, energi och mat. Samtidigt är det omöjligt att i en växande stad och region inte bygga i grönområden. Miljöpartiet vill därför kartlägga samtliga grönområden i staden. Vi vill också att staden anlägger grönska i form av växtlighet på väggar och tak och i innergårdar, det är gynnsamt för den biologiska mångfalden och nödvändigt för att skydda ekosystemet i en snabbt växande stad.

Ungefär en tredjedel av Solnas yta består av grönområden och stora delar av denna yta består av särskilt värdefulla ytor. Under de senaste åren har tyvärr några av de värdefulla områdena börjat exploateras. I området kring den före detta Huvudstatvätten, Leitex, vid Huvudsta strand byggs 30-35 bostäder på första parkett vid strandkanten, trots områdets viktiga funktion för rekreation och den biologiska mångfalden. Vid Råstasjön planeras 1800 bostäder att byggas vilket hotar omistliga naturvärden i området.

Miljöpartiet vill inte bygga längs stadens stränder, istället tillvarata och skydda Solnas fina miljö samt öka det gemensamma användandet av stadens strandområden, naturområden och parker.

Miljöpartiet vill:

- Utöka skyddet kring Råstasjön.
- Skydda alla oexploaterade stränder.
- Kartlägg stadens mindre grönområden.
- Bevara och återplantera stadens träd.
- Stimulera till stadsodling.
- Anlägga gröna tak, väggar och gårdar.

5.1.1 Utöka skyddet kring Råstasjön

Miljöpartiet i Solna värnar om Råstasjön för dess naturvärden, för dess rödlistade fåglar och för dess viktiga plats för friluftsliv och rekreation. Miljöpartiet anser att sjöns naturvärden väger tyngre än behovet av bostäder.

Miljöpartiet vill utreda hur skyddet av ett större område runt Råstasjön skulle kunna utformas. Vi behöver finna former för skyddet av den lilla vildmarksskog med våtmarksområde som idag ligger utanför strandskyddsgränsen. Miljöpartiet vill även att sambandet mellan Råstasjön-Lötsjön ska värnas i ett kommungemensamt samarbete.

5.1.2 Skydda alla oexploaterade stränder

De vattennära grönområdena brukar vara de i särklass mest uppskattade och ekologiskt viktiga. Därför vill Miljöpartiet att Solna stad skyddar alla oexploaterade stränder i kommunen så att dessa områden kan utnyttjas av allmänheten och bevaras till framtida generationer.

5.1.3 Kartlägg stadens mindre grönområden

På grund av den höga exploateringen i Solna hotas ofta stadens mindre grönområden, såsom närparker, närnatur och stadsdelsparker. För djur och växter är dessa grönområden centrala som spridningskorridorer och för oss solnabor fungerar de som gröna oaser som möjliggör sammanhängande promenader i vackra omgivningar. Miljöpartiet vill att Solna stad kartlägger stadens mindre grönområden och beskriver deras funktion och i stadens grönplan slår fast hur områdena ska skyddas och kunna användas maximalt av solnaborna. Kartläggningen bör också titta på vilka områden som kan bebyggas utan väsentligt negativa konsekvenser för invånarna och den biologiska mångfalden.

Skötseln av många av Solnas mindre grönområden; närparker, närnatur och stadsdelsparker är tyvärr eftersatt. Miljöpartiet vill skapa ett strukturerat, långsiktigt arbete med att förbättra parkkvaliteten i Solna.

5.1.4 Bevara och återplantera stadens träd

Träd och gröna växter renar miljön då de tillverkar syre av koldioxid, filtrerar luften från damm och partiklar, ger skugga och dämpar buller. Gamla träd har stora biologiska och kulturella värden även i stadsmiljö.

Det finns många anledningar för en kommun att hålla uppsikt över trädbeståndet, kontrollera trädens hälsa och sörja för en återväxt när träd dör eller måste avverkas av något skäl. I det läge som Solna just nu befinner sig med stora exploateringar och byggen av flera nya stadsdelar behöver uppdateringen göras årligen. Miljöpartiet vill att staden tar fram en trädplan och kontinuerligt och fortlöpande utför trädinventering.

5.1.5 Stimulera till stadsodling

Stadsodling är en efterfrågad och modern del av stadsutvecklingen. Odling i staden är dessutom en del av en nödvändig urban matodlingsutveckling, och en del av den viktiga grönskan i staden.

Stadsodling kan ske på en rad olika vis. I kolonilotter, i odlingslotter i parkområden, på bakgårdar eller på tak.

Miljöpartiet vill bevara koloniområden i staden och vi vill utveckla stadsodling genom att stimulera Solnabor att anlägga odlingslotter.

5.1.6 Anlägga gröna tak, väggar och gårdar

Miljöpartiet vill att Solna stad ligger i framkant och arbetar med grön design, formgivning av staden genom anläggning av grönska.

Ett enkelt sätt att bidra till bevarad grönska i staden är att anlägga gröna tak, så kallade sedumtak, på fler byggnader. Dessa bidrar till att dagvatten renas och tas om hand. Trädalléer och klängväxter är andra enkla metoder som bör användas mer. Det

finns även gröna väggar, där växter planteras i vertikala moduler. Den stora poängen med gröna väggar är att de gör staden fuktigare och svalare. Därtill upplever människor grönskan på väggar på ett annat sätt än med gröna tak eftersom den finns närmare.

Vi vill att staden ser över stadsbilden och utnyttjar idag trista väggar och gångtunnlar och förser dessa med växtlighet. Exempelvis kan staden försköna gångtunnlar längs med Frösundaleden med växter. Det skulle dessutom ersätta delar av den grönska som försvunnit med träden som gått förlorade längs tvärbanan.

Vi vill också att Solnas barn och unga ska få njuta av grönska. Vid reovering av stadens skolor är det viktigt att anlägga gröna tak och växlighet på skolgårdar och väggar.

5.2 Barriärer

Solna präglas av flera stora genomfartsvägar, såsom bland annat Enköpingsvägen, Solnavägen, Frösundaleden och Armégatan, samt bangårdarna Tomtebodan och Hagalund som skapar fysiska och sociala barriärer i staden. Både järnvägsspåren och vägarna är viktiga för hela regionen och kan inte tas bort, däremot kan deras plats i staden förändras. Vi vill här lyfta två sätt att integrera vägar och järnvägsområde: genom stadsgator och genom överdäckning.

4.2.1 Stadsgator

Barriärskapande vägar i Solna är till för att bilister enkelt ska kunna ta sig fram. Vägarna är breda, tillåter höga hastigheter och saknar närliggande bebyggelse.

Miljöpartiet vill bygga bort dessa barriärer genom att omvandla dessa vägar till stadsgator. Hastigheten på gatorna ska vara låg, och det ska finnas utrymme för såväl gång-, cykel-, kollektiv- och biltrafik. Vägarna ska också vara bebyggda med såväl bostadshus och kontor och lokaler för restauranger och butiker. Fördelen med stadsgator är att det skapar ett trivsamt och levande stadsrum för människor att röra sig i.

5.2.2 Överdäckning

Överdäckning tjänar en viktig funktion där vägar och järnvägar upptar värdefull mark och orsakar höga bullernivåer och partikelhalter som skadar solnaborna. Överdäckning kan både bebyggas och tjäna som vandringsled/spridningsväg för viltet. Att överdäcka vägar och järnvägar är dyrbara projekt, men kan betalas av värdet av att bygga hus på marken. Överdäckning är en lösning för att läka den urbana miljön, finna plats att bygga på i den redan tätt bebyggda Stockholmsregionen, minska bullernivåer och skapa gröna stråk som knyter samman grönområden.

Miljöpartiet vill prioritera två överdäckningar i Solna, av Enköpingsvägen där den skär igenom Bergshamra och delar Brunnsviken och Nationalstadsparken samt överdäckning av bangården Hagalund och på så vis skapa stora ytor för bostadsbyggande och knyta samman Råstasjön med Järvakilen.

5.3 Energieffektivisering

Utvinning och användning av energi påverkar miljön på en rad olika sätt genom utsläpp och förbrukning av naturresurser. Av miljöskäl måste energianvändningen minska, samtidigt som användningen av förnybar energi måste öka.

För att minska energianvändningen krävs effektivare energianvändning i byggnader, en fortsatt övergång från enskild uppvärmning till bibränslebaserad fjärrvärme. Det är också viktigt att övergå till resurssnåla och miljöanpassade transporter samt att minska bilanvändningen.

Miljöpartiet vill:

- Bygga klimat- och miljövänligt.
- Energieffektivisera befintliga hus och byggnader.
- Starta EcoTeam för företag
- Minska antalet varutransporter till staden.

5.3.1 Bygg klimat och miljövänligt

Det som byggs i Solna ska vara ekologiskt hållbart. Miljöpartiet vill att Solna, vid varje nybyggnation och ombyggnation, ska ställa krav på att det alltid byggs med hög miljöstandard. Det ska finnas tydliga incitament att använda etablerade miljöstandarder som t.ex. ”Miljöbyggnad” som certifierar byggnader inom områdena energi, inomhusmiljö, material och kemikalier.

Att bygga energisnålt är mycket viktigt, inte minst med tanke på Solnas ökande invånaravtal. Det vi bygger nu ska stå i 50–100 år och behöver anpassas till en värld med dyrare energi och krav på minimala klimatutsläpp. Satsningar på energisnål bebyggelse är därmed ett måste.

Bostadshus och kontorsbyggnader som byggs i Solna ska möjliggöra en ekologisk livsstil, det ska bland annat vara enkelt att sortera avfall och finnas rum för återbruk, de boende ska erbjudas odlingslotter, bilpooler och stort utrymme för cykelparkering och goda cykelmöjligheter ska vara en självklarhet i varje område.

5.3.2 Energieffektivisera befintliga hus och byggnader

Det räcker inte bara att bygga energisnåla nya fastigheter, vi måste även energieffektivisera redan befintliga hus. Enligt EU:s Energieffektiviseringsdirektiv bedöms 30% av dagens energianvändning förbrukas genom att byggnader och verksamheter inte använder den mest effektiva tillgängliga tekniken.

För att energieffektivisera befintliga byggnader i staden vill Miljöpartiet 1) modernisera och energieffektivisera stadens egna byggnader, 2) att Signalisten utför energieffektiviserande åtgärder och upprättar gröna hyresavtal, 3) att staden guidar, informerar och inspirerar bostadsrättsföreningar, hyresvärdar och fastighetsägare till att energieffektivisera.

Modernisera och energieffektivisera stadens egna byggnader

Många av Solna stads egna byggnader och hus är rejält nedgångna och renoveringen är eftersatt. Miljöpartiets mål är att Solna stad ska ligga i framkant och vara en förebild när det gäller miljöbyggnationer och energieffektivisering. För att uppnå detta krävs en rad större investeringar i stadens befintliga byggnader.

Miljöpartiet vill att staden särskilt investerar långsiktigt i stadens skolbyggnader. Renoveringen av stadens skolor är eftersatt, det regnar in genom tak, det är kallt i korridorer och klassrum, ventilationssystem fungerar inte och byggnaderna är långt ifrån energieffektiva.

Vi vill att staden tar fram en renoveringsplan med målet att energieffektivisera byggnaderna och matcha dess standard med moderna miljöklassificerade byggnader.

Miljöpartiet anser att Solna som en modern storstad även ska visa vägen genom att utnyttja tak för placering av solceller eller solfångare. För oss är det självklart att Solna Stadshus borde ha solceller som ett sätt att visa upp modern, framtida teknik. Solceller och solfångare bör även placeras på taken på Solnas skolor. Genom solceller kan staden producera egen el.

Signalisten utför energieffektiviserande åtgärder och upprättar gröna hyresavtal

Signalisten bör upprätta ett omfattande program för energieffektiviserande åtgärder av stiftelsens hus. Miljöpartiet vill att Signalisten ska ligga i framkant och visa vägen till ett miljövänligare boende genom omfattande åtgärder som byte av ventilations- och värmesystem, ny isolering och nya liksom enklare effektiviseringar som användning av lågenergilampor, rörelsedetektorer och snålspolande kranar.

Miljöpartiet vill också att Signalisten ska erbjuda hyresgäster att teckna gröna hyresavtal. I ett grönt hyresavtal har varje hyreslägenhet individuell el-mätning liksom vatten- och värmemätning samt eget kostnadsansvar för förbrukad energi. Gröna hyresavtal innebär att det lönar sig att spara energi. Vi vill även att Signalisten tillämpar en prissättning enligt efterfrågan i stället för ett genomsnittligt pris, för att konsumenterna skall kunna styra sin efterfrågan till när energin är billig. På så sätt kan vind- och solgenererad energi utnyttjas bättre.

Guida, informera och inspirera bostadsrättsföreningar till att energieffektivisera

I dag kan bostadsrättsföreningar få rådgivning av en Klimat- och energirådgivning som tillsatts av Solna i samarbete med 27 andra kommuner i Stockholm. Det finns även ett Nätverk för Energieffektiv bostadsrättsförening. Miljöpartiet vill utveckla detta arbete med syfte att snabba på åtgärder för minskad energiförbrukning i bostadsrättsföreningar.

Miljöpartiet vill att stadens miljöstrateg får i uppdrag att arbeta aktivt med kontakt och information till bostadsrättsföreningar. Miljöpartiet vill även att miljöstrategen ansvarar för att stötta och guida bostadsrättsföreningar i frågor om bland annat energikällor, radiatorsystem, isolering, fönster, energirelaterade bidrag, energieffektiviseringar, energibesparingar och belysning.

Forskning visar att synliga mätningar och återkoppling i form av kontinuerlig uppföljning är en framgångsrik insats för en minskad energiförbrukning. Vi vill därför att staden erbjuder bostadsrättsföreningar och bostadsrättsinnehavare individuella mätningar och uppföljning som kan inspirera till förbättringar.

Miljöpartiet vill därtill att staden stimulerar fastighetsägare att investera i solenergi, vindenergi, jordvärme och bergvärme. Detta kan ske genom en förenklad bygglovsprocess och genom att man tillåter att kommunal mark används för anläggningar.

ETT GRÖNT EXEMPEL

Bostadsrättsföreningen Dikten 2 i Vireberg i Solna har arbetat medvetet för att sänka föreningens energikostnader. Idag är föreningen självförsörjande och genererar nollutsläpp av koldioxid.

Föreningen har successivt anpassat fastigheterna till en klimat- och miljöfokuserad teknik. De har byggt om ventilationssystem för att återvinna varmluft, installerat snålspolande munstycken på köks-, tvättställs- och duschkranar i lägenheterna, gjort en översyn av fastigheternas belysning och avfallshantering.

Det mest omfattande arbetet föreningen utfört är en installation av energilager. För att driva energilagret och göra föreningen självförsörjande avseende fjärrvärme så installerade föreningen värmepumpar och en elpanna. Värmepumparna ökar energikostnaderna för föreningen, men sänker samtidigt fjärrvärmekostnader till 0 kr. För pengarna har föreningen investerat i miljövänliga vindkraftsandelar för cirka 7 miljoner kronor. Vindkraften sänkte föreningens elkostnader och leder till att föreningen genererar nollutsläpp (CO₂).

Därtill har föreningen ordnat parkeringsplatser med elstolpar där laddning av bilar kan göras.

5.3.3 Starta EcoTeam för företagare

Miljöpartiet vill att Solna stad startar ett företagssamarbete, så kallade EcoTeam för minskad energianvändning. Vi vill bjuda in alla företagare i Solna att delta i samarbetet. Tanken är att företag ska mötas och inspirera varandra till energismarta lösningar samtidigt som företagen får stöd av staden att minska sin energiförbrukning. Vi vill att stadens miljöstrateg ska ansvara för detta arbete, och därtill ha i uppdrag att erbjuda varje företag konsultation och upprätta en individuell och konkret handlingsplan för energismarta lösningar.

Exempel på åtgärder som företagen kan genomföra är: byta direktverkande el och/eller oljepannor för uppvärmning av fastigheter till klimateffektivare alternativ, byta äldre lampor och armaturer till klimateffektivare lösningar, justera befintliga anläggningar och se över användningen så att ventilation och värme anpassas till efterfrågan, successivt byta ut bilar i deltagarnas bilparker mot miljöbilar, främja cykel som transportmedel och ställa högre krav på underleverantörer när det gäller energiredovisning.

5.3.4 Minska antalet varutransporter till staden

Transporter kräver mycket energi. Stadens energiförbrukning kan minska genom effektivisering av stadens varutransporter. Miljöpartiet vill att Solna stad ser över sina nya beställnings- och leveransrutiner och på så vis optimerar leveransruterna för att minska dess påverkan på miljö och ekologi.

Miljöpartiet vill att Solna stad ser över sina leveransrutiner och beräknar hur leveranser på effektivaste vis kan samordnas med tanke på miljö, ekologi och ekonomi. Samordning av varustransporter kan minska miljönegativa utsläpp, kostnadseffektivisera transporter, öka tryggheten på vägar och vid skolor på grund av färre tunga fordon i trafiken.

5.4 Trafik

Miljöpartiet arbetar aktivt för att minska biltrafiken i och genom Solna. Minskad biltrafik betyder mindre trängsel, mindre buller, högre livskvalité, förbättrad hälsa och mindre påverkan på det globala klimatet. En radikal reduktion av biltrafiken genom staden måste prioriteras högt. Det är inte acceptabelt med långa, långsamma bilköer längs exempelvis Storgatan och Armégatan, Frösundaleden, Solnavägen, Råsundavägen och Enköpingsvägen.

Miljöpartiet vill:

- Förbättra stadens gång- och cykelbanor.
- Bygga ut kollektivtrafiken.
- Minska biltrafiken i staden.

5.4.1 Förbättra stadens gång- och cykelbanor

Att cykla eller gå är det absolut mest klimat- och miljövänliga sättet att färdas på. Solna stads nätverk av cykel- och gångbanor är tyvärr inte tillräckligt tätt och befintliga cykelbanor är bristfälliga. Vi vill att staden planerar för utvecklingen av cykel- och gångbanor i staden. Denna plan ska innehålla underhåll och sträckningar, säkerhet, servicestationer för cyklar och barnvagnar samt underhåll av banorna.

5.4.2 Bygga ut kollektivtrafiken

Förstärkt kollektivtrafik är en förutsättning för att avlasta Solnas hårdtrafikerade gatunät. Kollektiva transporter måste få separata filer på Solnavägen, Frösundaleden, Armégatan och Storgatan. Idag står bussar ibland stilla mitt i ett trafik kaos. För att människor ska välja att resa kollektivt måste det vara effektivt och enkelt.

Miljöpartiet vill även bygga ut kollektivtrafiken. Vi vill att tvärbanan ska förlängas till Bergshamra och på vägen stanna i Frösunda och Ritorp. Det skulle förenkla resandet mellan Solna centrum och Bergshamra, förstärka kollektivtrafiken i Solna samt knyta ihop den blå tunnelbanelinjen och de norra pendeltågslinjerna med den norra delen av den röda tunnelbanelinjen.

Nya Karolinska sjukhuset (NKS) och Hagastaden kräver omfattande kollektivtrafik. År 2025-2030 cirka 36 000 arbetsplatser och 13 000 boende att finnas i området. Den planerade utvecklingen ställer krav på kapacitetsstark och attraktiv kollektivtrafik. Miljöpartiet i Solna vill att NKS ska förses med spårbunden trafik som binder samman NKS och Hagastaden med centrala kollektivtrafikpunkter i både Stockholm och Solna.

I samband med utbyggnaden av Citybanan och Mälärbanan vill Miljöpartiet i Solna öppna en pendeltågsstation i Huvudsta. Denna station skulle kunna vara ett alternativ för många bilister som har Solna/Huvudsta som mål eller utgångspunkt för

dagliga resor. Därtill skulle det göra Huvudsta och det nya området vid Ekelunden attraktivare.

5.4.3 Minska biltrafiken i Solna

För att minska biltrafiken i Solna måste fler bilister välja att cykla eller att åka med kollektivtrafiken. Många vägar i Solna byggdes under en tid då bilen betraktades som framtiden och är därför breda och används idag som genomfartsleder. Det passar inte i en stadsmiljö där människor lever nära vägarna. Breda vägar leder till mycket trafik och till att biltrafikanter kör fort och att solnabor drabbas av trängsel, buller, höga partikelhalter samt olyckor. Stora delar av biltrafiken i Solna är genomfartstrafik eller pendling till och från jobbet och det är den trafiken som först och främst måste reduceras. Miljöpartiet har tagit fram ett trafikprogram för Solna med åtgärder som effektivt kan minska biltrafiken i och genom staden. Se bilaga II.

5.5 Buller

Buller är den miljöstörning som berör flest solnabor. Bullernivåerna i Solna är höga på många gator i staden och solnabor utsätts för buller över riktvärdena både utomhus vid sin bostad och inomhus. Många i Solna upplever trafikbullret som det absolut största miljöproblemet i staden. Även Nationalstadsparken är utsatt för höga bullernivåer.

Det mest effektiva sättet att sänka bullernivåerna är att minska biltrafiken. Hur vi vill göra detta skriver vi om i avsnittet 5.4 TRAFIK. Det finns också andra bullerdämpande åtgärder, Miljöpartiet vill att staden sätta upp bullerskydd vid de värst drabbade områdena, sänka hastigheten på de mest trafikdrabbade vägarna och planterar grönt på strategiska platser.

5.6 Avfallshantering

Avfallshanteringen är en viktig del i stadens arbete för en hållbar utveckling. Det avfall som uppkommer ska i första hand återanvändas om det är möjligt, i andra hand återvinnas.

Återvinning av material och utvinning av energi och näring ur avfall begränsar klimatpåverkan och minskar gifter i miljön. Staden (kommunen) ansvarar för att hantera avfall på ett enligt miljöbalken godtagbart sätt vilket bland annat innebär att erbjuda goda möjligheter att återvinna avfall. Hushåll, företag och andra aktörer ansvarar för att sortera avfall i de insamlingssystem som finns.

För att miljömålen ska kunna uppnås räcker det inte att avfall återvinns, det krävs en minskad produktion. Detta kräver förändrat produktions- och konsumtionsmönster och ställer krav på livsstilsförändringar.

Miljöpartiet vill:

- Minska stadens konsumtion.
- Skapa goda möjligheter att återvinna avfall.
- Minska nedskräpningen i staden.

5.6.1 Minska stadens konsumtion

Genom god planering av inköp och miljö- och klimatkrav vid upphandlingar kan Solna stad minska sin konsumtion och därmed minska mängden avfall. Miljöpartiet vill att staden tar fram strategiska mål för att minska avfallet inom de kommunala verksamheterna. Vi vill även att staden ser över kraven vid upphandlingar, läs mer i kapitlet om upphandling 5.7 STÄLL KLIMATKRAV VID UPPHANDLINGAR.

5.6.2 Skapa goda möjligheter att återvinna avfall

För att öka återvinningen av avfall krävs miljödesign. I nya hus och bostadsområden ska hanteringen av avfall vara användarvänlig och anpassad till mänskliga beteenden. Varje lägenhet ska förses med goda utrymmen i köket för sortering av avfall. De boende ska inte behöva gå omvägar för återvinning, varken av matavfall eller av papper, glas och metall etcetera. I varje bostadsförening ska det finnas rum för återbruk av möbler och saker.

För att tillgodose även befintliga hushåll med ett enkelt system för avfallshantering vill Miljöpartiet att staden ser över effekten sopsortering med hjälp av ett påssystem.

Miljöpartiet vill även utöka möjligheten att lämna kläder och textilier till återanvändning/återvinning genom att öka antalet uppsamlingskärl för kläder.

Miljöpartiet vill att staden prioriterar hanteringen av avfall hos större organisationer och att staden utvecklar en god avfallshantering i kommunens egna verksamheter.

Matavfall

Varje år slängs en miljon ton mat per år i Sverige. Miljöpartiet vill att Solna verkar för att minska matsvinnet i staden, och ökar mängden mat som blir till mylla och biogas.

Matsvinnet inom kommunal verksamhet kan minskas genom god planering vid inköp av mat. Staden kan också stötta invånarna, företag och restauranger genom rådgivning för god konsumtion av mat.

Miljöpartiet vill att Solna ska leva upp till regeringens miljömål och senast år 2018 sortera 50% av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger i staden. Det är viktigt att starta med att sortera matavfallet på kommunala skolor och äldreboenden. Vid upphandling av skolmat ska krav på minimerat matsvinn och god hantering av matavfall ställas. Miljöpartiet vill även att antalet hushåll i Solna som sorterar matavfall ska öka och att fler företag i Solna blir "Biogastronomer".

5.6.3 Minska nedskräpningen i staden

Nedskräpning är dyr för staden att hantera, den smutsar ner vår stad och minskar trivseln. En skräpig miljö upplevs som otrevlig och otrygg, skadar djur och bidrar till att onaturliga ämnen sprids i naturen.

Miljöpartiet vill att Solna stad ska arbeta strategiskt för att minska nedskräpningen av vår stad. Det innebär att staden sätter upp mål för minskad nedskräpning, ser över infrastrukturen i staden och möjligheten att slänga skräp i kärl, att det görs lätt att anmäla nedskräpning till staden, att mätning görs av mängden skräp i staden och av attityder till nedskräpning.

1.7 Ställ klimatkrav vid upphandlingar

Gröna upphandlingar eftersträvar störst behållning för bästa pris och gör en livscykelanalys som tar hänsyn till helhetskostnaden utifrån ett längre perspektiv.

Miljöpartiet vill att Solna använder sig av möjligheten att ställa klimatsmarta krav vid upphandling. Många tror att lagen säger att det bara ska vara det lägsta priset som styr, men så är det inte. Kommunen kan vid upphandlingar ställa krav på miljöhänsyn såsom transporter, närodlad mat, energiförbrukning, avfallshantering, materialproduktion etcetera.

För att säkerhetsställa att upphandlingens krav efterföljs är det också viktigt att utföra strukturerade uppföljningar av upphandlingarna. Miljöpartiet vill att Solnas uppföljningsarbete av uppköpta tjänster och varor förbättras inom alla förvaltningar.

1.8 Servera klimatsmart mat i Solnas skolor och äldreboenden

Vår livsstil påverkar klimatet, allra mest våra val av resor och boende, men också den mat vi äter. Att välja närproducerad och ekologisk mat, att minska på resurskrävande skräpmat och kött är viktig politik som gör stor skillnad för klimatet.

Miljöpartiet vill att Solna ska ta fram en policy som innehåller politiska mål för klimativänlig mat och mathantering. Matpolicyn ska ställa krav på minst 25 % ekologiska livsmedel, och stimulera en successiv ökning av denna andel. Vidare ska matpolicyn innefatta krav på närproducerade och säsongsanpassade livsmedel, ställa krav på djuretik, liksom att allt matavfall samlas in separat och att matsvinn och onödig transport undviks.

Vi vill också att staden anställer kockar som kan effektivisera arbetet, är vana att planera kreativa matsedlar och göra inköp av mat med hög kvalitet.

5.9 Giftfria förskolor

Vi får alltmer kunskap om hur miljögifter påverkar vår hälsa. Barn är särskilt utsatta och känsliga för skadliga kemikalier. Barn dricker mer vatten, äter mer mat och andas mer luft per kilogram kroppsvikt än vuxna. De biter och suger på saker, utforskar sin omvärld och vistas nära golvet där många kemikalier samlas. Upprepad exponering under de första levnadsåren riskerar att skada nervsystem, reproduktionssystem, hormonsystem och immunsystem.

Miljöpartiet vill att förskolorna i Solna, både kommunala och privata, görs fria från skadliga kemikalier så snart som möjligt. En viktig del i detta mål är miljödiplomeringen av förskolor. Arbetet innefattar bland annat att endast miljömärkta hygienprodukter ska användas, att kemikalierna i förskolemiljön kartläggs, att de saker som medför risk fasas ut, samt att en högre andel ekologisk mat serveras och att maten tillagas på plats. Skolgårdarna ska ha mer grönt än asfalt och uppmuntra till lek utomhus.

För att kunna uppnå en giftfri vardag för barn måste kemiska risker även beaktas när förskolor, lekplatser och idrottsanläggningar byggs och renoveras.

BILAGA I

SOLNAS STADSDELAR

Enligt kommunens officiella översiktskarta (2005) är den indelad i sju stadsdelar (trakter). Nedan har vi valt att behandla Frösunda som är en del av Järva separat. Vi har även utelämnat Haga, då detta område är under stor omdaning i och med byggnationen av Nya Karolinska sjukhuset och Hagastaden.

I. JÄRVA

Omfattar här områdena Järvastaden, Råstahem, Agnesberg, Bagartorp, Nya Ulriksdal och Ritorp.

Historik

Området karakteriseras av rullstensåsar som löper genom Ulriksdal, godset Ulriksdal och den galoppbana som en gång låg där Nya Ulriksdal växer fram. Området har vuxit fram successivt. I kronologisk ordning kan nämnas smalhusen i Ritorp från 40-talet, flerbostadshusen i Törnbacken och Bagartorp från 50- och 60-talet, flerbostadshusen i Agnesberg och kontorshusen norr om Enköpingsvägen vid Vallgatan från 80-talet.

Nuläge

Området är vackert beläget i kanten av rekreationsområdet vid Ursvik med närhet till Igelbäckens naturreservat, en del av Storstockholms gröna kilar. I området ligger även de välbesökta platserna Överjärva gård och Mulle Meck lekpark.

Området präglas negativt av två barriärer: Enköpingsvägen och järnvägen som bidrar med såväl buller som partiklar. I anslutning till stationsområdet och Ulriksdalsfältet byggs stadsdelen Nya Ulriksdal, där flerbostadshus, kontorsbebyggelse och en trädgårdsstad planeras.

Området försörjs av kollektivtrafik via Ulriksdals pendeltågsstation och bussar.

Standarden i områdets stadsdelar varierar. Järvastaden är en ny stadsdel med närservice, upplysta gator, välskötta grönytor, god renhållning och modern sopsortering. Bagartorpsringen däremot är en mindre välskött stadsdel vilket främst märks på stadsdelens otillräckliga belysning, slitna grönytor och begränsade närservice.

Miljöpartiet vill:

- Bygga samman Bagartorp med Nya Ulriksdal genom torg och butiker på båda sidor om Ulriksdals pendeltågsstation.
- Renovera Signalistens bostadshus med fokus på energieffektivisering och grönska samt förtäta delar av Bagartorp.
- Omvandla Enköpingsvägen till en stadsgata med tät bebyggelse och blandtrafik.
- Förfina grönområdena i Bagartorp, lysa upp områdets gator och skapa nya spontanidrottsplatser.
- Planera för ett lyft av hela Bagartorp tillsammans med de boende.

2. FRÖSUNDA

Historik

Innan området började bebyggas på 1990-talet präglades Frösunda av militär verksamhet: Signalregementet och Svea ingenjörregemente.

Nuläge

Stadsdelen är nybyggd och består idag av bostadsområdet Lilla Frösunda och stora kontorsbyggnader längs E4:an. Förutom ny bebyggelse finns några byggnader från den militära tiden bevarade. Den östra delen av Frösunda angränsar till nationalstadsparken och beträds genom broar och tunnlar. I området finns även närparker. Frösunda är genomskuret av järnvägen, Frösundaleden och E4, vilka orsakar höga buller- och partikelhalter. Frösunda är väl försörjt av kollektivtrafik via pendeltåg (Solna station) och ett tiotal busslinjer.

Angränsande till Frösunda växer just nu den nya Arenastaden fram dit människor lockas till den nya Nationalarenan för fotboll och till det stora köpcentrat Mall of Scandinavia. I området planeras också kvarteret Stora Frösunda.

Miljöpartiet vill:

- Skydda Råstasjön, och utreda hur skyddet av våtmarksområdet som idag ligger utanför strandskyddsgränsen runt sjön kan utformas.
- Öka kollektivtrafikförsörjningen till området, särskilt vid evenemang.
- Utför bullerdämpande åtgärder som förbättrar livskvalitén för de boende vid Solna station.
- Börja planera för att på sikt överdäcka bangården/järnvägen. Miljöpartiet vill bygga bostäder ovanpå bangården samt skapa en grön överdäckning som knyter samman Råstasjön med Järvakilen.

3. BERGSHAMRA

Historik

Bergshamras historia är kunglig. Bergshamra gård omnämns i Gustav Vasas jordeböcker på 1530-talet. Tivoliudden i södra Bergshamra, med utsikt över Brunnsviken, anlades under Gustav III:s tid. Karl XV, som disponerade Ulriksdals slott från 1857, arrenderade Bergshamra gård för experimentellt jordbruk och lät bygga sommarvillor åt sina bekanta.

Under andra halvan av 1900-talet växte det nuvarande Bergshamra fram. Stjärnhusen i norra Bergshamra uppfördes på 50-talet, studentområdet Kungshamra, Bergshamra centrum och Bergshamra kyrka byggdes på 60-talet, Södra Bergshamra började byggas på 1980-talet och har sedan dess successivt byggts ut.

Nuläge

Bergshamra är en stadsdel med direkt tillgång till både Ulriksdals och Brunnsvikens lummiga parker och strandområden. Människor möts förutom i parkerna på caféer och i koloniområdet.

Stadsdelen gränsar till Universitetsområdet och Mörby dit det är enkelt att ta sig både med tunnelbana och med cykel. Kommunikationen mellan Bergshamra och Solna centrum är däremot mindre fördelaktig.

Bergshamra är också präglad av två stora trafikleder som skär rakt genom området: Roslagsvägen och Enköpingsvägen, vilka orsakar såväl fysiska som sociala barriärer samt höga bullernivåer och partikelhalter.

Miljöpartiet vill:

- Överdäcka Bergshamraleden med bostadsbebyggelse och en naturbro.
- Göra Bergshamra centrum mer attraktivt och levande genom förtätning och planering av kommersiella lokaler och bostäder.
- Förbättra kollektivtrafiken, genom förlängning av tvärbanans sträckning från Solna station till Bergshamra och förbättra cykelbanorna till Solna centrum.
- Renovera stadsdelens kommunala skolor och förskolor med fokus på energieffektiviseringar och grönska.

4. RÅSUNDA

Historik

Bebyggelsen i Råsunda växte fram vid sekelskiftet 1900 längs spårvägen mellan Stockholms innerstad och Sundbyberg. Medan många andra förorter vid denna tid hade lantlig prägel, bestod bebyggelsen i Råsunda av flerbostadshus. I Råsunda byggde Svensk Filmindustri 1920 sina filmateljéer som kom att kallas *Filmstaden*. Råsunda är idag kanske mest känd för den tidigare svenska nationalarenan för fotboll, Råsundastadion.

Nuläge

Stadsdelen har blandad bebyggelse, dock mest flerfamiljshus, från olika tidsperioder på 1900-talet. I Råsunda finns en hel del restauranger, caféer och butiker. De viktigaste grönområdena i området är Råstasjön och parken vid Näckrosdammen. Därutöver finns några mindre närparker insprängda mellan husen.

Stadsdelen är väl försörjd med kollektivtrafik via tunnelbanestationen Näckrosen, pendeltågsstationen Solna station och två stombussar. Dock fastnar bussarna i trafikköer. Inom en snar framtid kommer även tvärbanan att försörja Råsunda. Cykelmöjligheterna i området kan förbättras genom en utbyggnad och upprustning av cykelbanor.

Råsunda är effektivt avskilt från övriga stadsdelar i Solna. Kontakten med Solna centrum sker nu via en mörk tunnel under Frösundaleden och en av centrets bakdörrar. Däremot hänger delar av Råsunda naturligt ihop med Sundbyberg. Detta innebär att många som bor i Råsunda väljer att handla i Sundbyberg istället för i Solna centrum.

Miljöpartiet vill:

- Göra Råsunda till ett pilotområde för energieffektiviseringar av bostäder ägda av bostadsrättsföreningar. Solna stad kan stimulera till effektiviseringar genom att upplåta mark och erbjuda stöd, information och inspiration till energieffektiviserande åtgärder och grön växtlighet på hus och gårdar.

- Öppna upp Råsunda mot Solna centrum genom att låta Solna centrum växa ihop med Råsunda.
- Planera för kollektivtrafikfiler på Frösundaleden.
- Sänka hastigheten på Råsundavägen till 30 km/tim med hänsyn till cykel- och gångtrafikanter.
- Renovera stadsdelens kommunala skolor och förskolor med fokus på energieffektiviseringar och grönska.

5. HAGALUND

Historik

Är en stadsdel med starka kulturhistoriska värden. Hagalunds blåa våningslängor är en rikskänd symbol för Solna. Före 60-talet bebyggdes stadsdelen av egnahemsbyggnader som främst beboddes av kreativa hantverkare. Området ansågs eftersatt och alltför enkelt för att bevara och revs därför på 60-talet. Egnahemshusen ersattes då av flerfamiljshus på kullen.

Nuläge

Stadsdelen har ett fördelaktigt läge nära Solna centrum, Solna pendeltågsstation, Hagaparken och Norra begravningsplatsen. I stadsdelen finner vi även Hagalunds arbetsplatsområde. Ett nytt bostadsområde byggs i anslutning till Hagalundsparken. I området finns kulturskatter från tiden då Hagalunds bebyggelse bestod av egnahemshus, några hus i kvarteret Odin, kyrkan, vattentornet, några hus i kvarteret Anhalten och "Bergmarkska villan" samt ett litet stenhuggeri invid Norra begravningsplatsen.

Stadsdelen är också väl försörjd med kollektivtrafik via pendeltågsstationen Solna centrum och bussar, samt tvärbanan som inom kort passerar stadsdelen.

Skötseln av stadsdelen är dock eftersatt, grönområdena mellan husen och närparkerna är dåligt skötta, centrumet är nedgånget och spontanidrottsplatserna få. Många av bostadshusen i Hagalund är i behov av renovering. Stadsdelen är omringad av Solnavägen, Frösundavägen, tvärbanan och E4 vilket skapar fysiska och sociala barriärer till övriga delar av Solna och höga bullernivåer och partikelhalter.

Miljöpartiet vill:

- Att Solna tar initiativ till ett första upprustningsprojekt av de två hyreshusen i området som ägs av Signalisten.
- Förtäta Hagalund genom byggnation av nya hus bland befintliga hus i området.
- Öka områdets sammanlänkning med Solna centrum.
- Rusta upp områdets grönområden.
- Planera för ett lyft av hela Hagalundsområdet tillsammans med de boende.
- Renovera stadsdelens förskolor med fokus på energieffektiviseringar och grönska.

6. SKYTTEHOLM

Historik

Stadsdelen Skytteholm har en bebyggelse som till största delen består av flerbostadshus. Den första stadsplanen för Skytteholm togs fram 1948 av den finske

arkitekten Alvar Aalto tillsammans med Albin Stark. Stadsdelen bebyggdes sedan i ganska rask takt under 1950- och 1960-talet.

Många av husen i stadsdelen byggdes under 50- och 60-talet, exempelvis flerbostadshusen på Centralvägen, punkthusen på Hannebergsvägen och Ankdammsgatan. På Skytteholmsvägen finner vi bostadskvarter uppförda under 2000-talet.

Nuläge

Skytteholm är en stadsdel centralt belägen inom Solna kommun. I området finns stora grönområden där promenader liksom spontanidrottsplatser erbjuds. Framförallt utgör Skytteholmsfältet, Solnas stadspark, ett viktigt grönområde för stadsdelen. Solna Business Park och Solna centrum tillhör också Skytteholm.

Majoriteten av de boende i Skytteholm bor i bostadsrätt. Området är väl försörjt av tunnelbana, bussar och tvärbanan.

Miljöpartiet vill:

- Göra Skytteholm till ett pilotområde för energieffektiviseringar av bostäder ägda av bostadsrättsföreningar. Solna stad ska stimulera till effektiviseringar genom att upplåta mark för energieffektiviseringar och erbjuda rådgivning för energisparande åtgärder men också för gröna väggar och tak liksom för planering av innergårdar.
- Knyta samman Solna centrum med Hagalund, Råsunda och Skytteholms idrottsplats genom byggnation av bostäder och kontor på parkeringsytorna kring centrumet.
- Renovera stadsdelens kommunala skolor och förskolor med fokus på energieffektivisering och grönska.

7. HUVUDSTA

Historik

Området har en anrik historia vilket byggnader som Karlbergs slott och Huvudsta gård påminner om. I slutet på 1800-talet styckades tomter av för byggande av egnahem och området kom att bli en del av Huvudsta municipalsamhälle.

Under efterkrigstiden revs så gott som samtliga byggnader i området och ersattes av nya för tiden moderna byggnader i linje med det statliga miljonprogrammet. Under 60-talet restes bland annat stjärnhusen på Johan Enbergs väg med vacker utsikt över Ulvsundasjön.

Nuläge

Det finns gott om arbetsplatser och bostäder i Huvudsta. Trots det ter sig stadsdelen som en typisk sovstad med förhållandevis lite närservice. Det finns gott om närparker och stadsparkar i Huvudsta, därtill är rekreationsområdet längs Huvudsta strand välbesökt. Dock är flera av grönområdena i behov av upprustning. Det byggs just nu mycket i Ingentingsområdet och nära Huvudsta Centrum.

Stadsdelen är försörjd av kollektivtrafiken via t-banestationerna Västra skogen och Huvudsta Centrum. Bussar finns också men fungerar mindre bra på grund av bilköer och ”oraka” busslinjer.

Det största problemet i Huvudsta är genomfartstrafiken på Storgatan och Armégatan. Här står biltrafiken ofta stilla, boende i området har svårt att ta sig till och från sina bostäder och drabbas hårt av höga bullernivåer och partikelhalter.

Miljöpartiet vill:

- Att en pendeltågsstation öppnas i Huvudsta, i samband med nya Citybanan.
- Att Armégatan byggs om till en stadsgata, med start vid Huvudsta Centrum samt från kvarteren vid Huvudstavägen.
- Renovera stadsdelens kommunala skolor och förskolor med fokus på energieffektiviseringar och grönska.
- Planera Huvudsta strand och Solna strand i samarbete med Sundbyberg.

BILAGA II

TRAFIKPROGRAM FÖR SOLNA

Resandet till och från Solna ska vara effektivt och klimatsmart. Stadens utbud av kollektivtrafik ska byggas ut, cykelbanorna ska förbättras och biltrafiken ska minska. På så sätt kan Solna fortsätta att växa och utvecklas.

1. Inför trängselavgifter

Det är dags att utreda hur trängselavgifter på bästa sätt får bort de dagliga köerna i rusningstrafiken. Det ska kosta att välja Huvudsta- eller Frösundaleden som alternativ till de stora statliga vägarna.

2. Effektivisera trafiken på huvudlederna

Tiden det tar att köra på Solnas större vägar ska minimeras och antalet bilar minska. Bilköerna genom Solna är alltför långa och bidrar till buller och partiklar. Gör plats för kollektivtrafik, gynna samåkning och inför tidsreglerade körfält.

3. Gör det enklare att cykla

Det behövs en rejäl satsning på cykelbanorna i Solna! Att cykla ska vara ett nöje. I dag är underhållet av cykelbanorna bristfälligt och banorna hänger inte ihop. Säkra cykelparkeringar vid skolor, centrum, tågstationer och busshållplatser är också viktigt.

4. Minska antalet bilpendlare till Solna

Solna stad kan i samarbete med arbetsgivare i Solna minska antalet bilresor till stadens arbetsplatser genom att erbjuda de anställda SL-kort och cykel- och gångbonus i stället för gratis parkering. Inrätta också ett videokonferenscenter i Solna Business Park.

5. Befria bostadsområdena från trafikkaoset

Minska genomfartstrafiken i bostadsområden genom att reglera tung trafik. Hastigheten kan på många ställen sänkas till 30 km/h, sätt upp farthinder och hastighetskameror för att kontrollera hastighetsgränsen.

6. Öka antalet bilpooler

Ge fler Solnabor möjligheten att dela bil. Att äga bilar gemensamt är billigt och ger människor möjlighet att köra moderna och miljövänliga bilar. Solna stad ska tillhandahålla betydligt fler kostnadsfria parkeringsplatser till bilpoolsföreningar.

7. Locka besökare att åka kollektivt

Med Nationalarenan blir Solna en av Sveriges viktigaste evenemangsstäder. Förhandla med arrangörerna och SL om att införa evenemangsbiljetter som inkluderar gratis kollektivtrafik.

8. Mer kollektivtrafik i Solna

Solna växer så det knakar och nya områden som Arenastaden, Hagastaden och Nya Karolinska kräver turtät och smidig kollektivtrafik. Det räcker inte med bussar, det behövs tunnelbana som gärna kompletteras med spårvagn.

9. Parkområden i stället för parkeringsplatser

Solna är en tät stad där många hushåll inte har eller inte ens vill ha bil. I dag måste byggföretagen ordna 1,1 parkeringsplatser per lägenhet. Vi kan bygga en mycket trevligare, barnvänligare och miljöanpassad stad om kravet på parkeringsplatser sänks.

10. Låt staden blomstra

I många av Solnas nya bostadsområden saknas skolor, kaféer, restauranger, butiker, idrottsanläggningar och föreningslokaler. Det medför att många tar sig (med bil) någon annanstans. Bygg ihop Solnas bostadsområden och tillhandahåll service på nära håll.